

Stöd för den fördjupade analysen SKOLENKÄT

Varje höst genomförs Skolinspektionens skolenkät på samtliga skolor i Svedala kommun. Enkätsvaren är indelade i *rubriker* och analyser av svarsunderlagen kan bidra till att öka förståelsen kring bakomliggande orsaker till de resultat som vi har. Klicka [här](#) för att läsa mer om enkäten.

- **Veta vad som krävs** att eleverna förstå syfte, vad de ska klara av och vad de behöver göra för att klara kunskapskraven
- **Stimulans** att skolarbetet är engagerande, intressant, roligt, och stimulerande
- **Tillit till förmåga** att eleverna tror på sig själva och att de upplever att de kan nå kunskapskraven om de försöker.
- **Anpassning efter elevens behov** att eleverna får lära sig att hantera och lära sig att kompensera för svårigheter
- **Utmaningar** att eleverna blir utmanade i undervisningen
- **Argumentation och kritiskt tänkande** att eleverna kan diskutera, debattera och argumentera för sin sak och reflekterar över vad de hör och vad de läser
- **Grundläggande värden på skolan** att de har kunskaper om mänskliga rättigheter, jämställdhet mellan könen och att de kan göra etiska ställningstaganden.
- **Delaktighet och inflytande** att de har inflytande och är med och påverkar
- **Studiero** att eleverna bidrar både aktivt och passivt till studiero på lektionerna.
- **Trygghet** att eleverna känner sig trygga med kamrater, lärare och på skolan.
- **Förhindra kränkningar** att eleverna förstår vad en kränkning är och vet hur de ska agera när kränkningar sker
- **Elevhälsa** att eleverna mår bra både hemma och i skolan.
- **Nöjdhet** att eleverna är nöjda och trivs med sin skola.

Stöd för den fördjupade analysen
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNING FÖR LÄRANDE

Barbro Bruce, dr i logopedi, och Bim Riddersporre, dr i psykologi, har identifierat ett antal förutsättningar för att individer ska utvecklas till och förbli lärande människor.

- **Koherens** att förstå sammanhang och orientera sig. För att uppleva världen som begriplig och sammanhängande behöver man lära sig att sovra bland alla intryck.
- **Koncentration** att styra och hålla kvar uppmärksamhet. När man lär sig att styra och hålla kvar sin uppmärksamhet kan man rikta den mot sådant som är intressant.
- **Minne** att komma ihåg och uppleva förväntan. Man minns det man varit med om – både det som är ovanligt och det som händer ofta.
- **Intersubjektivitet** att läsa av andra och vara tillsammans. För att uppmärksamma och förstå andra – behöver man känna igen sina egna känslor och behov.
- **Självbild** att veta vem man är och vad man kan. Att lära känna sig själv tar hela livet – speglingen från andra ger viktiga bidrag.
- **Kommunikation** att förstå och göra sig förstådd. Om människor kan förstå varandra blir de mindre ensamma.
- **Exekutiva funktioner** att planera, organisera och utföra handlingar. För att förverkliga en rolig idé behövs en god planering.
- **Mentalisering** att föreställa sig andras perspektiv och känslor. Förmågan att resonera med sig själv och känna utan att genast göra. Att tänka efter före, innan man gör något.
- **Abstraktion** att symbolisera och bilda begrepp. Vad ska det här föreställa – att översätta verkligheten tillsammans ger samhörighet.
- **Generativt lärande** att lära sig lära och lösa problem. Det man inte vet kan man ta reda på – det man inte kan går att lära sig.

(ur *Kärnämnen i förskolan*, Barbro Bruce, Bim Riddersporre)

Stöd för den fördjupade analysen
SJÄLVATTRIBUT SOM ELEVERNA HAR MED SIG

Några av de självprocesser som lärare måste uppmärksamma och förändra när det behövs är:

- **Självförmåga** är självsäkerheten eller styrkan i tron som vi har på oss själva att vi kan få lärandet att ske.

Hög självförmåga innebär att eleven ser svåra uppgifter som utmaningar snarare än försöker undvika dem och att eleven ser misslyckanden som möjligheter att lära och att anstränga sig mer eller leta efter ny information nästa gång.

Låg självförmåga innebär att eleven är mer benägen att undvika svåra uppgifter, som betraktas som personliga hot, att målen engagemanget är lågt eller svagt. Eleven ser misslyckande som en chans att uppehålla sig vid personliga brister, hinder eleven mött eller för att förneka personlig delaktighet. Eleven behöver lång tid för att få tillbaka självförtroendet.

- **Självhandikapp** uppstår när eleverna väljer att låta svårigheter eller hinder för prestation avleda orsaken till misslyckandet från sin kompetens mot de förvärvade svårigheterna.
- **Självmotivation** kan riktas mot inre eller yttre attributioner – är själva inläringen en källa till tillfredställelse (inre), är de uppfattade belöningarna källan till tillfredställelse (yttre).
- **Personliga mål** Målen delas in i tre huvudtyper.

Kompetensmål uppstår när eleverna siktar mot att utveckla sin kompetens och ser förmåga som något som kan utvecklas genom ökad ansträngning.

Prestationsmål uppstår när eleverna strävar efter att visa sin kompetens, särskilt genom att vara bättre än kamrater, och anser att förmåga är något fast, inte formbart och något som inte kan ändras.

Sociala mål uppstår när eleverna bryr sig mest om samspelet med och relationer till andra i klassen.

- **Närmande och undvikande** *Närmandemål* innebär att eleven strävar efter att lära sig och behärska lektionsmålet, medan *undvikandemål* innebär att eleven strävar efter att inte bli sämre än tidigare eller sämre än andra.
- **Osjälvständighet** uppstår när elever blir beroende av instruktioner från vuxna och att eleverna strävar efter att göra allt som läraren ber dem om till den grad att de inte lär sig hur de ska reglera, följa upp och utvärdera sitt lärande.
- **Självförminskning och förvrängning** uppstår när elever "avfärdar" information som beröm, straff eller återkoppling som varken värdefull, korrekt eller meningsfull.
- **Perfektionism** kan yttra sig på flera olika sätt t.ex. kan det innebära att eleverna sätter upp orimliga förväntningar på sig själva, att resurser eller villkor måste vara perfekta och skylla på att de saknas när det inte går bra, att tid ägnas åt irrelevanta detaljer, en allt-eller-inget-mentalitet där uppgiften inte är värd att ge sig på då det inte är lönt.
- **Hopplöshet** att eleven inte förväntar sig några prestationsvinster och att han eller hon är hjälplös när det gäller att ändra situationen.
- **Social jämförelse** att eleven ofta kontrollerar andras beteende för att få signaler och attribueringar som förklarar eller stärker deras uppfattning om sig själva.
- **"Stor damm, liten fisk"** att framgångsrika elever har hög självuppfattning i en medelpresterande klass. När de skickats till en högpresterande klass kan denna självuppfattning rasa då den istället jämför sig med en ny grupp.
- **Allmänt skryt** att elever jämför sig med dem som har det sämre ställt än de själva och framställer sig som mer självsäkra för att imponera på andra och kanske på sig själva.

(ur *Synligt lärande för lärare*, John Hattie)